

Posudek bakalářské práce

Aleny Fröhlichové

„Obraz severské mytologie a starého Severu v současné české popkultuře“

Studentka si jako cíl své práce vytyčila zmapovat, v jakých kontextech a v jaké podobě se v posledních dekádách v českém veřejném prostoru objevují adaptace staroseverské mytologie, její převyprávění či vůbec zmínky o ní. Za tímto účelem pátrala v knižní produkci a také na internetu, kde vyhledávala webové stránky s tematikou staroseverské mytologie. V práci hodlala zhodnotit, do jakých kontextů jednotlivé weby i autoři knih severskou mytologii zapojují a k jakým posunům dochází vzhledem k pramenům, v nichž je severská mytologie dochována. Stanovený cíl studentka bohužel naplnila jen dílem. Nejprve vyzdvihnu klady předložené práce, v druhé části posudku zmíním nedostatky i hlavní důvod, proč ambice stanovené v úvodu zůstaly naplněny jen částečně. Hned v úvodu nicméně uvedu, že práci vzhledem k objemu shromážděného materiálu i k řadě dílčích podnětných interpretací doporučuji k obhajobě.

Autorka v práci představuje velice rozsáhlý soubor knih a webových stránek, což svědčí o pečlivém sběru materiálu; to byla jistě aktivita velice časově náročná. Již sám shromážděný materiál má značnou vypovídací hodnotu. V práci nadto nalezneme řadu autorčiných podnětných srovnání, viz například postižení hlavních rozdílů mezi převyprávěními Neila Gaimana a Heleny Kadečkové (s. 13). Práce má přehlednou strukturu, studentka vždy jasně vysvětluje, co kterou kapitolou sleduje. V této souvislosti je zapotřebí pochválit fundovaný úvod, v němž autorka shrnuje dosavadní primární i sekundární prameny k severské mytologii v češtině, z nichž eventuální interpreti, převyprávěči a uživatelé mohli čerpat, přičemž autorka neopomíjí ani rozsáhlou badatelskou aktivitu soustředěnou zejména na FF UK v Praze. Zde je třeba uvést, že takto soustředěný přehled pramenů může být dobrým východiskem pro další studenty a studentky zaobírající se problematikou severské mytologie obecně. Ve vyčerpávajícím přehledu primárních a sekundárních pramenů zmiňuje autorka rovněž publikaci *Nesmrtelní vikingové: staroseverské motivy v novodobé literatuře*, jež pojednává podobné téma, pro které se rozhodla sama. Tato publikace je přitom jako jediná metodologicky blízká autorčině bakalářské práci a je také v českém kontextu jedním z mála, ne-li jediným příkladem, kterým se autorka mohla inspirovat. Nicméně i tato kniha se soustředí zejména na shromáždění pramenů spíše než na teoreticko-metodologické uchopení problematiky. V tomto ohledu měla být autorčina práce novátorská, právě zde mohl spočívat jeden z jejích hlavních přínosů. Jak jsem již uvedla, stalo se tak bohužel jen dílem, což nás přivádí k druhému oddílu tohoto posudku, ke slabinám práce.

Práce měla přinést kritické zhodnocení nasbíraného materiálu a pokusit se vyslovit nějaký hlubší syntetizující závěr o povaze adaptací severské mytologické látky dnes. Bohužel však autorka z větší části zůstala u výčtu a podrobného popisu objeveného materiálu, na kriticko-analytický rozbor už v práci příliš prostoru nezbylo. Zcela zjevný je tento nedostatek při pohledu na seznam použité literatury, v němž figuruje hned několik pojednání o možných přístupech k (severské) mytologické látce (Cipolla, Quinn 2016 nebo třeba Hutcheon 2006), nicméně v práci samotné z nich autorka nečerpá a vůbec k nim neodkazuje. To mimochodem také nesvědčí o dobrém zvládnutí metody bibliografických odkazů. Autorka se také mohla pokusit vztáhnout nasbíraný materiál k sociologickým, případně antropologickým zjištěním o roli náboženství a pohanství v české společnosti dneška, byť toto téma je od samotné filologické analýzy, již autorka podniká zejména, poněkud vzdálenější. V úvodu autorka uvádí, že bude postupovat metodou pozorného čtení (close reading), v práci samotné ale bohužel takřka nikde neuvádí konkrétní příklady srovnání formou citací, což je škoda.

Po konstatování hlavní vady práce se nyní musím zmínit rovněž o nedostatcích formálních, zejména jazykových. Práce je plná interpunkčních chyb, chyb v rekcí a nečeských formulací, rozhodně si tedy zasloužila přinejmenším ještě jedno pozorné čtení, abychom si ušetřili pohled na adjektivum vikingský s g (str. 2, 3), nemuseli číst futhork či futhark s velkým počátečním písmenem a nedočítali se třeba o tom, že „Ódin, Vili a Vé (...) vytvořili první lidi“ (str. 17) nebo že jistá „stránka vzpomíná dílo“ (str. 22). Ve výčtu chyb a neobratností by se dalo pokračovat, závěrem už ale zmíním jen jeden komický lapsus, když autorka sama uvádí jméno islandského velmože Snorriho Sturlusona v podánštělé podobě, neboli Snorri Sturlusen (str. 4), přitom na této podobě velmožova jména pak u jiné pisatelky dokládá její laický přístup (str. 18).

K obhajobě navrhuji, aby se studentka pokusila zodpovědět tuto otázku:

1. Navrhněte, jak lze analyticky poněkud jinak uchopit Vámi nashromážděný materiál.

Vzhledem k výše řečenému práci doporučuji k obhajobě a hodnotím ji jako dobrou.

V Praze, 29. 8. 2021

Mgr. Helena Březinová, Ph.D.